

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/131/2020
Identifikačné číslo spisu: 8710211340
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8710211340.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D. A., bývajúceho vo Q., zastúpeného Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom, so sídlom v Poprade, Murgašova č. 86/1, proti žalovanej TATRASVIT SVIT - SOCKS, a.s., so sídlom vo Svite, Mierová č. 1, IČO: 31 707 289, zastúpenej Mgr. Milošom Čičmancom, advokátom, so sídlom v Poprade, Štefánska č. 3793/22, o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu s prísl., vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9C/191/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2019 sp. zn. 7Co/69/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Poprad (ďalej ako „súd prvej inštancie“) sa žalobca domáhal určenia, že k pozemku parc. č. 34/3 - ostatné plochy o výmere 2259 m², ktorý je zapísaný na LV č. XXXX pre k. ú. Q. v evidencii Správy katastra X. súd zriaďuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu a to právo vstupu, prejazdu a prechodu cez tento pozemok v prospech vlastníka stavby súpisné č. XX postavenej na pozemku parc. č. KN C 35 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1990 m², to všetko zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. Q., všetko v evidencii bývalého Katastrálneho úradu v X., Správa katastra X..

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 26. júna 2018 č. k. 9C/191/2010-369 zriadil právo zodpovedajúce vecnému bremenu a to právo vstupu, prejazdu a prechodu cez pozemok parc. č. 34/3 - ostatné plochy o výmere 2259 m², ktorý je zapísaný na LV č. XXXX pre k. ú. Q., obec Q., v evidencii Okresného úradu X., katastrálneho odboru, v prospech vlastníka stavby súpisné č. XX postavenej na pozemku parc. č. KN C 35 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1990 m², zapísanej na LV č. XXXX pre k. ú. Q., obec Q., v evidencii Okresného úradu X., katastrálneho odboru, a to za finančnú náhradu 37.100 eur. Rozhodol, že žalobca je povinný uhradiť finančnú náhradu za zriadenie vecného bremena v lehote 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet žalovanej a zároveň náhradu trov stranám nepriznal. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že medzitýmnym rozsudkom Okresného súdu

Poprad z 20. marca 2013 č. k. 9C/191/2010-177 bolo rozhodnuté o opodstatnenosti nároku žalobcu na zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Zároveň týmto rozhodnutím určil finančnú náhradu za vecné bremeno vo výške 15-ročného tržného nájomného pozemku s parcelným číslom 34/3. Tento rozsudok, s výnimkou výroku o určení finančnej náhrady vo výške 15-ročného tržného nájomného, bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 28. novembra 2013 sp. zn. 7Co/102/2013. V časti určenia finančnej náhrady vo výške 15-ročného tržného nájomného bolo rozhodnutie zrušené a v rozsahu zrušenia vec vrátená prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorú je možný prístup iba cez pozemok žalovanej. Podmienky pre zriadenie vecného bremena splnené boli, čo bolo potvrdené aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove. Dôvodil, že za účelom stanovenia výšky náhrady za zriadenie vecného bremena bola ustanovená znalkyňa Ing. Viera Spišiaková, ktorá znalecký posudok vypracovala ako znalec zapísaný v zozname znalcov pre odbor stavebníctvo a odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností. Výšku všeobecnej hodnoty pozemku stanovila na 76.000 eur, ročný nájom pozemku vo výške 4.730 eur a všeobecnú hodnotu odplaty za zriadenie vecného bremena na sumu 37.100 eur. Znalecký posudok vypracovaný Ing. Jánom Plavcom, predložený žalobcom, uvádza všeobecnú hodnotu pozemku vo výške 30.400 eur, ročný nájom pozemku v sume 1.900 eur a všeobecnú hodnotu jednorazovej odplaty za zriadenie vecného bremena v sume 14.700 eur. Ďalší znalecký posudok predložený žalovanou a vypracovaný znalkyňou Ing. Irenou Gallovou stanovil všeobecnú hodnotu pozemku na sumu 78.300 eur, ročný nájom na čiastku 4.870 eur a všeobecnú hodnotu vecného bremena na sumu 37.500 eur. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že sa stotožnil aj s výpoveďou žalovanej, ktorá uviedla, že Ing. Plavec vychádzal z nesprávnych informácií o inžinierskych sieťach, ktoré vychádzali z podkladov k rekonštrukcii kuchyne Tatrasvítu ešte z r. 1989, hoci tieto siete v súčasnosti neexistujú, o čom svedčí aj náčrt v prílohe 2 týkajúci sa predajne potravín LIDL, ktorá je v blízkosti tohto pozemku, kde je protokolované rušenie existujúcich sietí a vybudovanie sietí nových. Všetky prípojky, okrem vodovodného a kanalizačného potrubia, sú vedené len k budove žalobcu, a teda pokiaľ znalecký posudok Ing. Plavca vyjadruje, že pozemok je znehodnotený na 50 až 60 %, tak je to najmä prípojkami, vedúcimi k budove žalobcu. Rozdiely vo všetkých troch posudkoch sú najmä vo východiskovej cene pozemku, ktorá u Ing. Plavca je dokonca vyššia ako v podanom posudku Ing. Gallovej, avšak túto cenu znižuje koeficient znehodnocujúci pozemok a ten vychádza práve zo znehodnotenia sieťami. Preto nemožno považovať za správne, aby prípojky vedúce k budove žalobcu znižovali cenu pozemku žalovanej. S týmto sa stotožnil aj súd prvej inštancie vo svojej úvahe, ktorý znalecký posudok je potrebné brať do úvahy pre účely stanovenia výšky odplaty za zriadenie vecného bremena. Za základ pre účely stanovenia výšky odplaty za zriadenie vecného bremena sa stal posudok Ing. Viery Spišiakovej ako súdom stanovenej znalkyne v tomto konaní, ktorá na pojednávaní odôvodnila jasne a erudovane, z čoho vychádzala, čo tvorilo základ pre výpočet hodnoty pozemku, ročného nájmu, aj odplaty za zriadenie vecného bremena. Znalecký posudok má všetky zákonom predpísané náležitosti, pričom znalkyňa si je vedomá následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Súd prvej inštancie preto určil, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu sa zriaďuje za finančnú náhradu 37.100 eur, tak ako to bolo uvedené v znaleckom posudku Ing. Spišiakovej.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. októbra 2019 sp. zn. 7Co/69/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s výnimkou výroku o trovách konania. Rozsudok vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalobcovi priznal náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % a zároveň žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci za účelom zistenia výšky finančnej náhrady za zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu boli vypracované tri znalecké posudky. Súdom stanovená znalkyňa Ing. Viera Spišiaková vo svojom znaleckom posudku všeobecnú hodnotu odplaty za zriadenie vecného bremena stanovila sumou 37.100 eur. Táto znalkyňa v znaleckom posudku, ako aj pri svojom výsluchu, podrobne zdôvodnila, akým spôsobom a za použitia akých metód dospela k záveru o výške všeobecnej hodnoty odplaty za zriadenie vecného bremena. O jeho správnosti nemá dôvod pochybovať ani odvolací súd, najmä za situácie, ak ďalšia znalkyňa Ing. Irena Gallová v znaleckom posudku vypracovanom na žiadosť žalovanej dospela k obdobnému záveru o výške všeobecnej hodnoty vecného bremena, ktorú ustálila sumou 37.500 eur, teda sumou len o 400 eur vyššou v porovnaní so znalkyňou Ing. Vierou Spišiakovou. Ak súd prvej inštancie za základ pre určenie finančnej náhrady za zriadenie práva

zodpovedajúceho vecnému bremenu vzal znalecký posudok Ing. Viery Spišiakovej, jeho postup je potrebné považovať za správny a majúci oporu vo vykonanom dokazovaní. Nespokojnosť žalobcu s tým, že pri rozhodovaní sa nevychádzalo zo znaleckého posudku vypracovaného na žiadosť žalobcu Ing. Jánom Plavcom, nie je dôvodom pre zmenu (§ 388 CSP) alebo zrušenie (§ 389 CSP) napadnutej časti rozsudku, určujúceho finančnú náhradu na sumu 37.100 eur. Ďalej dôvodil, že v danom prípade predmetom konania bol nárok žalobcu na zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Výška uplatneného nároku závisela od znaleckého posudku. Aj keď Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej v ustanovení § 142 ods. 3 O.s.p., uvedené neznamena, aby nová právna úprava vylučovala osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku. Z povahy žalobcom uplatneného nároku vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od znaleckého posudku. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej odmeny pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo aj vtedy je známa hodnota sporu. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ustanovenia § 255 CSP. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd prizná nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od znaleckého posudku.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil poukazom na 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP namietal, že súdy nižšej inštancie nesprávnym procesným postupom mu znemožnili, aby sa uplatnil jeho patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. K naplneniu tejto vady malo dôjsť tým, že podľa dovolateľa nesprávne právne posúdenie obsahuje znalecký posudok Ing. Viery Spišiakovej, pretože, pri určovaní hodnoty pozemku, ku ktorému sa zriadilo vecné bremeno, nezohľadnila všetky faktory vplývajúce na stanovenie ceny pozemku v zmysle platných právnych predpisov. Uvedol, že súdy tieto vytýkané vady neodstránili. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalovaná navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie, ktoré má predpísané náležitosti (§ 428 CSP), podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolať dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolať dôvod sa

vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c / náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

10.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú uvedené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

11. Teda ako je uvedené v bode 4. tohto rozhodnutia, dovolateľ v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

12. Z obsahu námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolateľ namieta, že súdy nesprávne vyhodnotili znalecký posudok znalkyne Ing. Viery Spišiakovej.

13. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

14. Dovolateľ taktiež namieta nedostatky v procese dokazovania, keď mal za to, že súdy nižšej inštancie nesprávne vyhodnotili dôkazy (znalecké posudky), k čomu dovolací súd uvádza, že ak súd niektorý dôkaz nevykonal, mohlo to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999), čo nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. K uvedenému dovolací súd tiež poznamenáva, že už podľa predchádzajúcej úpravy (O.s.p.) dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového i mimosporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Na základe čoho je vyššie uvedená námietka dovolateľa neopodstatnená.

15. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

16. Pokiaľ dovolateľ opieral prípustnosť svojho dovolania o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, k uvedenému dovolací súd poznamenáva, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

17. Dovolací súd tak uvádza, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Dovolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že samotné polemizovanie dovolateľa v dovolaní s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd, a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že dovolateľ uplatnený dovolací dôvod nevymedzil spôsobom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 CSP.

18. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie dovolateľa vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.